ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก : กรณีศึกษาโรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท

นางสาวศศิธร แสงศร

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2545
ISBN 974-17-0926-9
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PRIMARY NURSING SYSTEM IN INTENSIVE CARE UNIT: A CASE STUDY OF SAMITIVEJ SUKHUMVIT HOSPITAL

Miss Sasitorn Saengsorn

A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic year 2002

ISBN 974-17-0926-9

หัวข้อโครงการ	ระบบพยาบาลเจ้าของไข้ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก : กรณีศึกษา
	โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท
โดย	นางสาวศศิธร แสงศร
สาขาวิชา	การบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร. สุวิณี วิวัฒน์วานิข
คณะพยาบาลค	าสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามเ	หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	ราชา คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
	(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)
คณะกรรมการสอบโครง	การ
	ประธานกรรมการ
	(รองศาสตราจารย์ ดร.พวงทิพย์ ชัยพิบาลสฤษดิ์)
	ประวอบ เอคเมอ์ อาจารย์ที่ปรึกษา
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)
	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
	(อาจารย์ ดร. สุวิณี วิวัฒน์วานิช)
	กรรมการ
	(นางเพ็ญจันทร์ แสนประสาน)

ศศิธร แสงศร : ระบบพยาบาลเจ้าของใช้ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก : กรณีศึกษาโรงพยาบาล สมิติเวช สุขุมวิท (PRIMARY NURSING SYSTEM IN INTENSIVE CARE UNIT : A CASE STUDY OF SAMITIVEJ SUKHUMVIT HOSPITAL) อ. ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. ประนอม รอดคำดี, อ. ที่ปรึกษาร่วม: อ. ดร.สุวิณี วิวัฒน์วานิช 124 หน้า. ISBN 974-17-0926-9.

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำระบบพยาบาลเจ้าของไข้มาใช้ใน หออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท เครื่องมือที่ใช้ คือ คู่มือการใช้ระบบพยาบาล เจ้าของไข้สำหรับพยาบาลวิชาชีพ โครงการให้ความรู้เรื่องระบบพยาบาลเจ้าของไข้และการนำไปใช้ และแบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำระบบพยาบาลเจ้าของไข้ไปใช้

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ โดยการจัดทำคู่มือเพื่อใช้ในระบบพยาบาลเจ้าของใช้ ที่ได้จาก การบูรณาการแนวคิดจากตำรา และแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการใช้ระบบ พยาบาลเจ้าของใช้ จัดโครงการให้ความรู้เรื่องระบบพยาบาลเจ้าของใช้ นำระบบที่สร้างขึ้นมาทดลอง ใช้เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ และประเมินผลโดยจัดอภิปรายกลุ่มพยาบาลวิชาชีพและผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง กับหออภิบาลผู้ป่วยหนัก เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ระบบพยาบาลเจ้าของใช้ และนำ เสนอผลสรุปความเป็นไปได้ในการนำระบบพยาบาลเจ้าของใช้มาใช้ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท

ผลการดำเนินโครงการได้นำเสนอถึง ประโยชน์ที่ผู้ป่วยได้รับ คือ ผู้ป่วยให้ความไว้วางใจ มากขึ้น เนื่องจากความต่อเนื่องในการดูแล ประโยชน์ที่พยาบาลได้รับ คือ ความพึงพอใจในงานใน ด้านการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และประโยชน์ที่เกิดแก่หออภิบาลผู้ป่วยหนักและโรงพยาบาล คือ การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง บุคลากรพยาบาลมีความพร้อมด้านความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติในระบบพยาบาลเจ้าใช้ แต่เนื่องจากพยาบาลวิชาชีพในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก ช่วงที่ดำเนินโครงการ เป็นพยาบาลที่อยู่ในการฝึกปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้บางครั้งเกิดความไม่ พร้อมด้านอัตรากำลัง ส่วนปัญหา อุปสรรค คือ การมอบหมายงานยังไม่เหมาะสม และพยาบาล เกิดความเครียดจากภาระงานหนักที่ได้รับมอบหมายผู้ป่วยหนักรายเดิมอย่างต่อเนื่อง

ৰ

4377597536: MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: PRIMARY NURSING SYSTEM, INTENSIVE CARE UNIT, PARTICIPATIVE

MANAGEMENT

SASITORN SAENGSORN: PRIMARY NURSING SYSTEM IN INTENSIVE

CARE UNIT: A CASE STUDY OF SAMITIVEJ SUKHUMVIT HOSPITAL.

PROJECT ADVISOR: ASST. PROF. BRANOM RODCUMDEE, Ph. D.,

PROJECT CO-ADVISOR: SUVINEE WIVATVANIT, Ph.D., 124 pp.

ISBN 974-17-0926-9.

This project was intended to study the feasibility of the primary nursing system in intensive care unit at Samitivej Sukhumvit Hospital. Instruments used in the project composed of primary nursing handbook, the primary nursing system-training program and the feasibility evaluation form.

The implementation of the program included: writing a primary nursing system handbook and the primary nursing system-training program by integrating concepts from literatures reviewed and from primary nursing system experts. The second step was implementing of primary nursing system for 4 weeks. After the implementation the program was evaluated the feasibility by focus group discussion of nurses and administrators and then proposed primary nursing system.

The result of proposed of primary nursing system that composed of the benefits for patients, which was trust from continuity of care. The benefit for nurses was satisfaction from continuing self-development. The benefits for intensive care unit and hospital was the continuing human resource development. Staff nurses were ready to use primary nursing system, but the staffing was inappropriate because of the program timing was on the job training process. The problems in this project were inappropriate assignment and nursing stress from over workload due to the continuous assignment of the same critical patient.

Field of studyNursing Administration	Student's signature.
Academic year2002	Advisor's signature Board Rodande

Co-Advisor's signature Summe Wirahumit

กิตติกรรมประกาศ

โครงการฉบับนี้ลุล่วงได้ดี ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี อาจารย์ ดร. สุวิณี วิวัฒน์วานิซ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งท่านได้ให้ ความรู้ คำแนะนำ แก้ปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนเป็นกำลังใจและเอื้ออาทรต่อนิสิตเสมอมา นิสิตรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสฤษดิ์ ประธานกรรมการสอบ โครงการ และอาจารย์เพ็ญจันทร์ แสนประสาน กรรมการสอบโครงการ ที่กรุณา สียสละเวลาอันมีค่า ของท่านในการให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นแก่นิสิต

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้สัมภาษณ์ และกรุณาตรวจสอบความตรง ของเนื้อหาของคู่มือระบบพยาบาลเจ้าของไข้ ขอขอบพระคุณหัวหน้าพยาบาล หัวหน้าหออภิบาล ผู้ป่วยหนัก พยาบาลเจ้าของไข้ และพยาบาลผู้ร่วมดูแลทุกท่าน

ขอขอบพระคุณคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนในการ จัดทำโครงการนี้ ขอบคุณสมาชิกในครอบครัวทุกท่านที่เป็นกำลังใจในทุกเรื่องตลอดการศึกษา ขอขอบคุณคุณจารุพรรณ ลีละยุทธโยธิน คุณจิราภรณ์ พิมใจใส และเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านผู้คอย สนับสนุนและให้กำลังใจจนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการดำเนินโครงการนี้ขออุทิศเพื่อสักการะบูชาพระคุณ บิดา–มารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณทุกท่าน

ศศิกร แสงศร

สารบัญ

			หน้า
บทคัด	ย่อภาษา	ไทย	1
บทคัด	ย่อภาษา	อังกฤษ	ৰ
กิตติก	รรมประก	1 ศ	а
สารบัเ	Ŋ		ช
สารบัเ	บูตาราง		เห
สารบัเ	บแผนภูมิ		រា
บทที่			
1	บทนำ		
		หลักการและเหตุผล	1
		วัตถุประสงค์ของโครงการ	4
		ขอบเขตการดำเนินงาน	4
		ระยะเวลาดำเนินการ	4
		คำจำกัดความที่ใช้ในโครงการ	4
		ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2	การทบ	บทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
		โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท	7
		หน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก	10
		หน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท	18
		ระบบพยาบาลเจ้าของไข้	22
		ความหมายของระบบพยาบาลเจ้าของไข้	22
		แนวคิดระบบพยาบาลเจ้าของไข้	22
		วัตถุประสงค์ของระบบพยาบาลเจ้าของไข้	26
		ลักษณะโครงสร้างของระบบพยาบาลเจ้าของไข้	27
		ประโยชน์ของระบบพยาบาลเจ้าของไข้	31
		แนวทางการปฏิบัติในระบบพยาบาลเจ้าของไข้ในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก	32
		แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	39
		การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับระบบพยาบาลเจ้าของไข้	42

	21	, , ,
สาร	ใเกเ	(ต่อ)
01 10		() 1 1 1

Ŋ

บทที่		หน้า
	การพยาบาลผู้ป่วยวิกฤติ	45
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	54
3	วิธีดำเนินโครงการ	
	ขั้นเตรียมการ	60
	เครื่องมือที่ใช้ในโครงการ	61
	ขั้นดำเนินการ	65
	ขั้นสรุปผลการดำเนินโครงการ	66
4	ผลการดำเนินโครงการ	70
5	สรุปผลการดำเนินโครงการ และข้อเสนอแนะ	80
รายการ	รอ้างอิง	88
ภาคผน	าวบ	
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	94
	ภาคผนวก ข หนังสือขออนุมัติข้าราชการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ	
	และหนังสือขออนุมัติดำเนินโครงการโครงการ	96
	ภาคผนวก ค โครงการให้ความรู้เรื่องระบบพยาบาลเจ้าของไข้	103
	ภาคผนวก ง คู่มือระบบพยาบาลเจ้าของไข้	107
	ภาคผนวก จ แบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำระบบพยาบาล	
	เจ้าของไข้มาใช้	120
	ภาคผนวก ฉ คำประกาศสิทธิผู้ป่วย	122

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละ กลุ่มตัวอย่างพยาบาลเจ้าของไข้ จำแนกตาม อายุ เพศ	
	สถานภาพสมรส ระยะเวลาการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา หน้าที่พิเศษ	
	การอบรมวิชาการทั่วไป การอบรมเรื่องระบบการพยาบาลเจ้าของไข้	71
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยหนัก จำแนกตามอายุ เพศ	
	จำนวนวันนอนโรงพยาบาล จำนวนวันนอนในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก	
	จำนวนครั้งที่นอนโรงพยาบาล สาเหตุที่เข้ารักษาในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก	
	ประเภทการผ่าตัด	73
3	ค่าเฉลี่ยของระดับความเป็นไปได้ในการนำระบบพยาบาลเจ้าของไข้มาใช้ใน	
	หออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท	76

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ		หน้า
1	กระบวนการทำงานของหน่วยอภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท	21
2	ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าพยาบาลกับพยาบาลเจ้าของใช้	28
3	ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้าหอผู้ป่วย,พยาบาลเจ้าของไข้,พยาบาลผู้ร่วมดูแล	
	แพทย์เจ้าของไข้ และผู้ป่วย	30
4	กรอบแนวคิดที่ใช้ในโครงการ	59
5	สรุปขั้นตอนการดำเนินโครงการ	67
6	แผนกำกับกิจกรรมการดำเนินโครงการ	68